

lipanj 2016.

Informativni letak nije obvezujući za sud te ne sadrži iscrpan pregled svih predmeta

Predmeti vezani uz Dublinsku uredbu

Pravo Zajednice vezano uz Dublinsku uredbu

Svrha sustava Dublinske uredbe jest odrediti državu članicu Europske unije (EU) odgovornu za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje¹.

Dublinska uredba² utvrđuje načelo po kojem je samo jedna država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil. Time se nastoji izbjeći slanje tražitelja azila iz jedne države u drugu te također spriječiti zlouporabu sustava na način da jedna osoba podnese nekoliko zahtjeva za azil.

Država članica za koju je određeno da snosi odgovornost za zahtjev za azil mora prihvatiti podnositelja te obraditi zahtjev. Ako država članica u kojoj je podnesen zahtjev za azil smatra da odgovornost snosi druga država članica, ona može zatražiti prihvat zahtjeva od te druge države članice. Kada država od koje je to zatraženo odluči prihvatiti ili ponovno prihvatiti osobu u pitanju, podnositelju se šalje obrazložena odluka u kojoj se navodi da je njihov zahtjev nedopušten u državi u kojoj je podnesen te da postoji obveza predaje tražitelja azila odgovornoj državi članici.

[T.I. protiv Ujedinjenog Kraljevstva \(zahtjev br. 43844/98\)](#)

7. ožujka 2000. (odluka o dopuštenosti)

Podnositelj zahtjeva, državljanin Šri Lanke, napustio je Njemačku te podnio zahtjev za azil u Ujedinjenom Kraljevstvu. Vlada Ujedinjenog Kraljevstva zatražila je da Njemačka prihvati odgovornost za zahtjev za azil koji je podnio podnositelj sukladno *Dublinskoj konvenciji*. Podnositelj zahtjeva strahovao je da će ga njemačke vlasti jednostavno poslati natrag u Šri Lanku. Podnositelj je tvrdio da postoji stvarna opasnost da će biti podvrgnut postupanju suprotnom članku 3. (zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Europske konvencije o ljudskim pravima³ od strane sigurnosnih snaga, LTTE-a (tamilske organizacije aktivne u oružanoj borbi za neovisnost i tamilskih aktivističkih organizacija naklonjenih Vladi. Tvrdio je da ga je u Šri Lanci zlostavljao LTTE te da je morao napustiti svoj dom. Također je tvrdio da je tri mjeseca bio zarobljenik u Colombu tijekom čega je mučen od strane sigurnosnih snaga koje su sumnjale da je pripadnik Tamilskih tigrova.

Europski sud za ljudska prava proglasio je zahtjev **nedopuštenim** (očigledno neosnovanim). Smatrao je da nije utvrđeno postojanje stvarnog rizika da će Njemačka deportirati podnositelja u Šri Lanku suprotno članku 3. (zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije⁴.

[K.R.S. protiv Ujedinjenog Kraljevstva \(zahtjev br. 32733/08\)](#)

2. prosinca 2008. (odluka o dopuštenosti)

Podnositelj zahtjeva, iranski državljanin, došao je do Ujedinjenog Kraljevstva nakon prolaska kroz Grčku. Sukladno *Uredbi Dublin II*, britanske su

1. Sve države članice Europske Unije primjenjuju Uredbu, kao i Norveška, Island, Švicarska i Lihtenštajn.

2. Vidi [stranicu o Dublinskoj uredbi](#) na web-mjestu Glavne uprave za unutarnje poslove Europske komisije

3. Članak 3. [Europske konvencije o ljudskim pravima](#): „Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.”

4. U svojoj je odluci Sud rekao da slanje podnositelja u treću državu ne oslobađa Ujedinjeno Kraljevstvo odgovornosti da osigura da zbog deportacije podnositelj neće biti izložen postupanju suprotnom članku 3. Konvencije.

vlasti zatražile da Grčka prihvati odgovornost za njegov zahtjev za azil što je Grčka prihvatila. Podnositelj je tvrdio da bi njegovo protjerivanje iz Ujedinjenog Kraljevstva u Grčku bilo suprotno članku 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije zbog stanja u kojem se nalaze tražitelji azila u Grčkoj.

Sud je utvrdio da je zahtjev **nedopušten** (očigledno neosnovan). Dokazi predstavljeni Sudu ukazivali su na to da Grčka u to vrijeme nije deportirala ljude u zemlju podrijetla podnositelja, odnosno Iran. Nadalje, u nedostatku bilo kakvih dokaza koji dokazuju suprotno, moglo se pretpostaviti da će Grčka poštovati svoju obvezu da omogući praktično i učinkovito ostvarivanje prava svakog povratnika na podnošenja zahtjeva Sudu na temelju članka 34. Konvencije (i traženje privremenih mjera⁵ na temelju članka 39. [Poslovnika Suda](#)) koju snosi u odnosu na povratnike, uključujući podnositelja.

M.S.S. protiv Belgije i Grčke (br. 30696/09)

21 siječnja 2011. (presuda Velikog vijeća)

Podnositelj zahtjeva afganistanski je državljanin koji je u Europsku uniju ušao preko Grčke prije dolaska u Belgiju gdje je podnio zahtjev za azil. Sukladno *Uredbi Dublin II*, belgijski Ured za strance od grčkih je vlasti zatražio da preuzmu odgovornost za zahtjev za azil. Podnositelj je posebno prigovorio na uvjete njegova pritvora i životne uvjete u Grčkoj, te je tvrdio da prema grčkom pravu nije imao pravo na djelotvoran pravni lijek za te prigovore. Nadalje je prigovorio da ga je Belgija izložila opasnostima koje proizlaze iz nedostataka u postupku azila u Grčkoj te lošim uvjetima pritvora i životnim uvjetima kojima su podvrgnuti tražitelji azila u Grčkoj. Nadalje je tvrdio da u belgijskom pravu ne postoji djelotvoran pravni lijek za te prigovore.

Posebice u odnosu na prijenos podnositelja zahtjeva iz Belgije u Grčku, Sud je smatrao, uzimajući u obzir izvješća međunarodnih organizacija i tijela koja iznose sličnu sliku praktičnih poteškoća koje proizlaze iz primjene dublinskog sustava u Grčkoj i činjenicu da je Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice upozorio belgijsku Vladu o situaciji u Grčkoj, da su belgijske vlasti bile svjesne nedostataka u postupku azila u Grčku kad je protiv podnositelja izdan nalog za protjerivanje. Belgija je u početku izdala nalog za protjerivanje isključivo na temelju prešutnog sporazuma od strane grčkih vlasti, te je nastavila s izvršenjem mjere bez da su grčke vlasti dale ikakva individualna jamstva podnositelju, kad su jednostavno mogle odbiti prijenos. Belgijske vlasti nisu smjele jednostavno pretpostaviti da će se prema podnositelju odnositi sukladno konvencijskim standardima; trebale su provjeriti kako grčke vlasti primjenjuju vlastito zakonodavstvo vezano uz azil u praksi, no to nisu učinile. Stoga je došlo do **povrede članka 3.** (zabrana ponižavajućeg postupanja) Konvencije **od strane Belgije**. Što se Belgije tiče, Sud je nadalje utvrdio **povredu članka 13.** (pravo na djelotvoran pravni lijek) **u vezi s člankom 3.** Konvencije zbog izostanka djelotvornog pravnog lijeka protiv naloga za protjerivanje podnositelja.

U odnosu na Grčku, Sud je utvrdio **povredu članka 13. u vezi s člankom 3.** Konvencije zbog nedostataka u načinu na koji su grčke vlasti razmatrale zahtjev podnositelja za azil te zbog rizika izravne ili neizravne deportacije podnositelja natrag u državu podrijetla bez ozbiljnog razmatranja osnovanosti njegova zahtjeva i bez omogućavanja pristupa djelotvornom pravnom lijeku. Što se tiče Grčke, Sud je nadalje smatrao da je došlo do **povrede članka 3.** (zabrana ponižavajućeg postupanja) Konvencije i zbog uvjeta pritvora podnositelja i zbog njegovih životnih uvjeta u Grčkoj.

5. To su mjere provedene u sklopu postupka pred Sudom koje su obvezujuće za državu u pitanju. One ne prejudiciraju buduće odluke Suda u pogledu dopuštenosti ili osnovanosti predmeta. Ako Sud prihvati zahtjev za privremenu mjeru, protjerivanje podnositelja zahtjeva obustavlja se dok Sud ne ispita zahtjev (međutim, Sud prati situaciju podnositelja zahtjeva te može ukinuti mjeru tijekom postupka razmatranja predmeta). Vidi i informativni članak na temu [„Privremene mjere“](#).

Na kraju, na temelju **članka 46.** (obvezatna snaga i izvršenje presuda) Konvencije, Sud je smatrao da **Grčka mora** bez odlaganja nastaviti s razmatranjem osnovanosti zahtjeva za azil koji je podnio podnositelj i koji je ispunio zahtjeve Europske konvencije o ljudskim pravima te da se mora suzdržati od deportiranja podnositelja zahtjeva do završetka postupka razmatranja zahtjeva za azil.

U [presudi Velikog vijeća od 21. prosinca 2011.](#), Sud Europske unije (CJEU) zauzeo je sličan stav kao i Europski sud za ljudska prava, izrijeckom se pozivajući na presudu u predmetu *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* (vidi osobito stavke 88. do 91. presude CJEU-a).

Mohammed Hussein protiv Nizozemske i Italije

2. travnja 2013. (odluka o dopuštenosti)

Ovaj se predmet odnosio na somalijsku tražiteljicu azila koja je tvrdila da bi ona i njezino dvoje djece bili podvrgnuti zlostavljanju u slučaju transfera iz Nizozemske u Italiju na temelju *Uredbe Dublin II.* U interesu stranaka i postupka pred Sudom, Europski sud za ljudska prava od nizozemske je Vlade zatražio, na temelju članka 39. (privremene mjere) [Poslovnika Suda](#), da ne deportira podnositeljicu u Italiju dok Sud ne donese odluku u predmetu.

Sud je utvrdio da je zahtjev **nedopušten** (očigledno neosnovan). Sud je posebice utvrdio da buduće stanje podnositeljice i njezino dvoje djece, kad bi bili vraćeni u Italiju, ne sadrži dostatnu stvarnu i neizbježnu opasnost koja bi bila dovoljno ozbiljna da bi spadala u područje primjene članka 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije. Ni opći uvjeti za tražitelje azila u Italiji ne pokazuju nikakve sustavne propuste. Sud je stoga odlučio ukinuti privremenu mjeru suspenzije protjerivanja.

Vidi također: [Halimi protiv Austrije i Italije](#), odluka o nedopuštenosti zahtjeva od 18. lipnja 2013. godine;

[Abubeker protiv Austrije i Italije](#), odluka o nedopuštenosti zahtjeva od 18. lipnja 2013. godine

Mohammed protiv Austrije

6. lipnja 2013. (presuda Vijeća)

Ovaj se predmet odnosi na prigovor sudanskog državljanina koji je bio suočen s protjerivanjem iz Austrije u Mađarsku na temelju *Uredbe Dublin II.* i koji je tvrdio da bi ga njegovo prisilno premještanje u Mađarsku podvrgnulo uvjetima koji bi predstavljali nečovječno postupanje te da njegov drugi zahtjev za azil u Austriji nema suspenzivni učinak u odnosu na nalog za premještanje.

Sud je smatrao da je došlo do **povrede članka 13.** (pravo na djelotvoran pravni lijek) **u vezi s člankom 3.** (zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije. Podnositelj zahtjeva lišen je zaštite od prisilnog premještanja tijekom postupka koji se odnosio na njegov drugi zahtjev u kojem je navodio da bi njegova konvencijska prava bila povrijeđena u slučaju njegova premještanja. Sud je istovremeno utvrdio da s obzirom na nedavne zakonske izmjene u Mađarskoj koje su poboljšale uvjete za tražitelje azila, **premještaj podnositelja zahtjeva u tu državu ne bi doveo do povrede članka 3.** Konvencije.

Sharifi protiv Austrije

5. prosinca 2013. (presuda Vijeća)

Ovaj se predmet odnosio na premještaj afganistanskog državljanina od strane austrijskih vlasti iz Austrije u Grčku na temelju *Uredbe Dublin II.* u listopadu 2008. godine. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da bi ga taj premještaj izložio postupanju koje je protivno članku 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije budući da Grčka nije bila u stanju pravilno rješavati zahtjeve za azil te nije osigurala odgovarajuće uvjete za tražitelje azila.

Sud je smatrao da **premještaj podnositelja zahtjeva ne dovodi do povrede članka 3.** (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije. Sud je utvrdio da, iako su austrijske vlasti zasigurno bile svjesne ozbiljnih nedostataka u grčkom postupku azila te životnim uvjetima i uvjetima pritvora podnositelja azila, u tom trenutku nisu morale znati da su ti nedostaci dosegli prag članka 3.

Vidi također: [Safai protiv Austrije](#), presuda (Vijeće) od 7. svibnja 2014.

Mohammadi protiv Austrije

3. srpnja 2014. (presuda Vijeća)

Ovaj se predmet odnosio na nalog za protjerivanje u Mađarsku afganistanskog tražitelja azila koji su izdale austrijske vlasti na temelju *Uredbe Dublin II*. Podnositelj je posebice tvrdio da bi, u slučaju prisilnog premještanja u Mađarsku u kojoj su tražitelji azila sustavno stavljeni u pritvor, bio u opasnosti od zatvora u bijednim uvjetima. Nadalje je prigovorio da bi bio u opasnosti od vraćanja (*refoulement*) u treću državu, moguće Srbiju (državu kroz koju je prošao prije dolaska u Mađarsku) bez razmatranja osnovanosti njegovog zahtjeva za azil u Mađarskoj.

Sud je smatrao da **premještaj podnositelja zahtjeva u Mađarsku ne bi doveo do povrede članka 3.** (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije. S obzirom na to da relevantna izvješća po zemljama o situaciji u Mađarskoj za tražitelje azila i posebice za povratnike na temelju Dublinske uredbe nisu ukazivala na sustavne nedostatke u mađarskom sustavu azila i pritvora vezanog uz azil, Sud je zaključio da podnositelj zahtjeva u tom trenutku ne bi bio izložen stvarnoj individualnoj opasnosti od postupanja suprotnog članku 3. Konvencije kad bi bio protjeran u Mađarsku.

Sharifi i ostali protiv Italije i Grčke

21. listopada 2014. (presuda Vijeća)

Ovaj se predmet odnosio na 32 afganistanska državljanina, dva sudanska državljanina i jednog eritrejskog državljanina koji su tvrdili da su nezakonito ušli u Italiju iz Grčke i da su odmah vraćeni u tu državu, uz rizik od kasnije deportacije u njihove države podrijetla gdje su bili suočeni s opasnošću od smrti, mučenja ili nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja.

U odnosu na četiri podnositelja koji su bili u redovitom kontaktu s odvjetnikom u postupku pred Sudom⁶, Sud je smatrao da je došlo do: **povrede članka 13.** (pravo na djelotvoran pravni lijek) **u vezi s člankom 3.** (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije od strane Grčke zbog toga što podnositelji nisu imali pristup postupku azila i što su bili izloženi opasnosti od deportacije u Afganistan, zemlju u kojoj je bilo izgledno da će biti podvrgnuti zlostavljanju; **povrede članka 4. Protokola br. 4** (zabrana kolektivnog protjerivanja stranaca) uz Konvenciju od strane Italije; **povrede članka 3.** Konvencije od strane Italije jer su talijanske vlasti vraćanjem tih podnositelja u Grčku iste izložile opasnostima koje proizlaze iz nedostataka u grčkom postupku azila; te **povrede članka 13. u vezi s člankom 3.** Konvencije te **članka 4. Protokola br. 4.** uz Konvenciju od strane Italije zbog toga što podnositelji nisu imali pristup postupku azila ili drugom pravnom lijeku u luci u Anconi.

U ovom je predmetu Sud utvrdio da dijeli zabrinutost nekoliko promatrača po pitanju automatskih vraćanja koja su provodile talijanske granične vlasti u lukama Jadranskog mora pri čemu su, u većini slučajeva, osobe predane kapetanima trajekata s ciljem njihova premještanja u Grčku, čime su lišeni postupovnih i materijalnih prava.

Uz to, Sud je ponovio da se sustav Dublinske uredbe mora primjenjivati na način kompatibilan s Konvencijom: niti jedan oblik kolektivnih ili neselektivnih povrataka ne može se opravdati pozivanjem na taj sustav te država koja provodi povratak mora osigurati da određena država osigurava dostatna jamstva u primjeni svoje politike azila kako bi se spriječila deportacija osobe u državu podrijetla bez procjene potencijalne opasnosti za tu osobu u toj državi.

⁶. Što se tiče ostalih 31 podnositelja, Sud je izbrisao zahtjeve sa svoje liste predmeta u skladu s člankom 37. (brisanje zahtjeva s liste) [Konvencije](#).

Tarakhel protiv Švicarske

4 studenoga 2014. (presuda Velikog vijeća)

Ovaj se predmet odnosi na odbijanje švicarskih vlasti da razmotre zahtjev za azil para iz Afganistana i njihovo šestero djece te na odluku da ih se vrati natrag u Italiju. Podnositelji su tvrdili da će, u slučaju da ih se vrati u Italiju „bez individualnih jamstava po pitanju njihove skrbi“, biti podvrgnuti nečovječnom i ponižavajućem postupanju koje je povezano s postojanjem „sustavnih nedostataka“ u prihvatu tražitelja azila u Italiji. Također su ustvrdili da švicarske vlasti nisu dostatno razmislile njihove osobne okolnosti te da nisu uzele u obzir njihovu obiteljsku situaciju.

Sud je smatrao da bi došlo do **povrede članka 3.** (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije kad bi švicarske vlasti vratile podnositelje u Italiju na temelju Dublinske uredbe bez da su prvo dobile individualna jamstva od talijanskih vlasti da će se podnositelje zbrinuti na način prilagođen dobi djece te da neće doći do razdvajanja obitelji. Sud je posebno utvrdio da, s obzirom na trenutnu situaciju sa sustavom prihvata u Italiji te na izostanak detaljnih i pouzdanih informacija o specifičnoj ustanovi u koju se podnositelji šalju, švicarske vlasti nisu posjedovale dostatne informacije koje bi ih uvjerile da će se podnositelje po povratku u Italiju zbrinuti na način prilagođen dobi djece. Sud je nadalje smatrao da su podnositelji imali na raspolaganju djelotvoran pravni lijek za svoj prigovor na temelju članka 3. Konvencije Sukladno tome, sud je **odbacio njihov prigovor na temelju članka 13.** (pravo na djelotvoran pravni lijek) Konvencije **u vezi s člankom 3.** kao očigledno neosnovan.

Vidi također: **S.M.H. protiv Nizozemske (br. 5868/13)**, odluka o nedopuštenosti od 17. svibnja 2016.; **N.A. i ostali protiv Danske (br. 15636/16)**, odluka o nedopuštenosti od 28. lipnja 2016.

A.M.E. protiv Nizozemske (br. 51428/10)

13. siječnja 2015. (odluka o dopuštenosti)

Podnositelj zahtjeva, somalijski tražitelj azila, prigovorio je da bi ga premještaj u Italiju izložio lošim životnim uvjetima i strahovao je da bi ga talijanske vlasti protjerale izravno u Somaliju bez odgovarajućeg razmatranja njegovog zahtjeva za azil.

Sud je utvrdio da je prigovor podnositelja na temelju članka 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) Konvencije **nedopušten** (očigledno neosnovan) te je zaključio da podnositelj nije dokazao da bi njegovi budući izgledi, kad bi bio vraćen u Italiju, bilo iz materijalne, fizičke ili psihološke perspektive, predstavljali dostatno stvarnu i neposrednu opasnost od poteškoća koje su dovoljno teške da bi spadale u područje primjene članka 3. Sud je posebno naglasio da je, za razliku od podnositelja u predmetu *Tarakhel protiv Švicarske* (vidi gore), obitelji sa šestero malodobne djece, podnositelj sposoban mladi muškarac bez uzdržanih članova obitelji te da se trenutna situacija u Italiji za tražitelje azila ni na koji način ne može usporediti sa situacijom u Grčkoj u vrijeme presude u predmetu *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* (vidi gore). Struktura i cjelokupna situacija s prihvatom tražitelja azila u Italiji stoga ne mogu same po sebi predstavljati razlog za zabranu svih povrata tražitelja azila u tu državu.

A.S. protiv Švicarske (br. 39350/13)

30. lipnja 2015. (presuda Vijeća)

Podnositelj zahtjeva, sirijski državljanin kurdskog podrijetla, prigovorio je da bi po povratku u Italiju bio suočen s nečovječnim ili ponižavajućim postupanjem. Posebice je tvrdio da mu zbog nedostataka u sustavu prihvata tražitelja azila u Italiji ne bi bio osiguran odgovarajući smještaj i odgovarajuća medicinska skrb. Nadalje je tvrdio da bi njegovo vraćanje u Italiju prekinulo njegov odnos sa sestrama u Švicarskoj i dovelo do povrede njegovog prava na poštivanje privatnog i obiteljskog života.

Sud je smatrao da, **kad bi podnositelj bio vraćen u Italiju, ne bi došlo do povrede članka 3.** (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja) i **ne bi došlo do**

povrede članka 8. (pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života) Konvencije. Posebno je primijetio da podnositelj zahtjeva nije bio teško bolestan te zaključio da u tom trenutku nisu postojale naznake da ne bi primio odgovarajuće psihološko liječenje kad bi ga se vratilo u Italiju. Iako je Sud prethodno izrazio ozbiljnu sumnju u kapacitete sustava prihvata tražitelja azila u Italiji, aranžmani za prihvrat u toj državi ne mogu sami po sebi opravdati zabranu svih vraćanja tražitelja azila u Italiju.

**Kontakt za
medije:**

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08

Za ovaj prijevod, koji se objavljuje u dogovoru s Vijećem Europe i Europskim sudom za ljudska prava, odgovoran je isključivo Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.